

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ-2025

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875
ББК 74.489.4
А 43

Затверджено вченою радою гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії від 29 січня 2025 року, протокол № 6.

Актуальні питання професійного становлення сучасної молоді :
збірник наукових праць студентів / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець.
Хмельницький : ХГПА, 2025. Вип. IV. 498 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Спілки дизайнерів, Всеукраїнської спілки автентики;

Онищук М. І. – директор Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України, член Всеукраїнської музичної спілки.

©Циганюк Л.І., 2025
©Качуринець Л.В., 2025

ОСВІТА

Бєбіна Юлія. Використання штучного інтелекту на уроках мистецтва у НУШ: недоліки та переваги.....	287
Білик Ірина. Теоретичні аспекти національно-патріотичного виховання учасників хореографічного колективу.....	294
Бокшан Анна. Особливості організації освітнього процесу ЗВО мистецького спрямуванні в Україні.....	299
Ван Ченсі. Зміст інтерпретації музичного твору у художньо-педагогічній діяльності вчителя музики.....	306
Виклюк Роксолана, Лупак Наталія. Поняття перформансу в сучасній мистецькій освіті.....	313
Гнатів Марія, Водяна Валентина. Роль вокального мистецтва у формуванні естетичних цінностей учнів.....	318
Данькова Олександра. Ідеї Оксани Суховерської у контексті сучасних викликів професійного становлення молоді.....	324
Йордовська Світлана, Водяна Валентина. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках мазики.....	329
Заїка Надія. Класична та інноваційна бесіда як метод розвитку оцінних умінь на заняттях образотворчим мистецтвом у новій українській школі (НУШ)....	334
Замах Софія, Щур Людмила. Етапи становлення та сучасний стан хореографічної освіти в Україні.....	340
Захарова Єлена. Формування національної свідомості вихованців шляхом хореографічного мистецтва та українських традицій.....	348
Захарчук Анастасія. Розвиток творчих здібностей школярів засобами музичного мистецтва.....	352
Катеренюк Вікторія. Інноваційні технології як засіб формування образотворчості школярів.....	357
Коваль Владислав. Використання наочності на сучасному уроці музичного мистецтва у початковій школі.....	365

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИКИ

Світлана Йордовська,

*студентка III курсу бакалаврату
спеціальності 014. Середня освіта. Музичне мистецтво
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

Валентина Водяна

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і методики
початкової та дошкільної освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка*

У статті розглядається використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на уроках музики як засобу підвищення ефективності навчального процесу. Акцентується увага на інтеграції цифрових інструментів, таких як мультимедійні матеріали, онлайн-платформи, аудіо- та відеоресурси, а також нотні редактори. Аналізуються переваги ІКТ, зокрема підвищення мотивації учнів, індивідуалізація навчання та розвиток творчих здібностей. Водночас обговорюються виклики, пов'язані з недостатнім технічним забезпеченням та необхідністю підготовки педагогів до роботи з цифровими технологіями.

Ключові слова: *середня освіта, музичне мистецтво, цифрові інструменти, інтерактивне навчання, мультимедія, інформаційні-комунікаційні технології.*

Сучасність – це час безперервних технологічних змін, особливо в освітній сфері, де персональний комп'ютер займає ключове місце в інформаційних технологіях навчання. Швидкий потік новин, реклама, використання

комп'ютерних технологій у медіа, а також поширення ігрових приставок, електронних гаджетів і комп'ютерів суттєво впливають на формування світогляду учнів і їхнє сприйняття світу. У відповідь на ці виклики викладачам важливо впроваджувати нові підходи до подання навчального матеріалу. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ, з англ. Information and Communications Technology, ICT) часто розглядаються як синонім інформаційних технологій (ІТ). Однак, ІКТ – це ширше поняття, яке охоплює уніфіковані технології та інтеграцію телекомунікацій (провідних і бездротових мереж), комп'ютерних систем, апаратного й програмного забезпечення, накопичувачів даних, а також аудіовізуальних засобів. Завдяки цьому, користувачі мають змогу створювати, отримувати доступ, зберігати, передавати й редагувати інформацію. Іншими словами, ІКТ включає в себе не лише ІТ, але й телекомунікації, медіа, аудіо- та відеообробку, передачу даних, а також функції управління й моніторингу мереж. Сучасні реалії вимагають відмови від застарілих методів і засобів навчання, які вже не відповідають потребам стрімкого розвитку науково-технічного прогресу. Це спонукає до впровадження інноваційних підходів до навчання, а також адаптації нових технологій у навчальний процес. Особливо актуально це для формування професійних умінь і навичок, оскільки їх ефективне засвоєння потребує використання значної кількості наочних матеріалів і інтерактивних засобів. Такі засоби сприяють підвищенню ефективності навчання та досягненню поставлених освітніх цілей.

Проблему використання інформаційних технологій для уроків музичного мистецтва досліджували багато науковців, серед них Т. Зятяміна (Зятяміна, 2005), Ю. Машбиць (Машбиць, 1997), О. Пометун (Пометун, 2004) та ін..

Мета статті – дослідити використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на уроках музики для підвищення ефективності навчального процесу.

Інформаційно-комунікаційні технології – це сучасні методи підготовки, обробки та передачі інформації, які забезпечують інтерактивну взаємодію між викладачем і тим, кого навчають. У навчальному процесі ці технології базуються

на використанні комп'ютерів, програмного забезпечення та інших цифрових інструментів, які сприяють ефективному засвоєнню знань. Комп'ютерні (нові інформаційні) технології навчання є основою для організації передачі навчального матеріалу, де центральним елементом є комп'ютер. Це не просто технічний засіб, а комплексний інструмент, який дозволяє зробити процес навчання більш гнучким, адаптивним і захоплюючим, відкриваючи нові можливості для інтерактивного навчання, індивідуального підходу та творчого розвитку учнів. Окрім цього, ІКТ формують нову культуру взаємодії у навчальному середовищі, сприяючи розвитку цифрових компетентностей, що є важливими для сучасного життя і професійної діяльності.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках музичного мистецтва відкриває широкі можливості для покращення якості навчання, розвитку творчого потенціалу учнів та формування їхніх музичних здібностей. Сучасні дослідники у своїх роботах підкреслюють важливість впровадження ІКТ у навчальний процес, пропонуючи різні підходи до їх використання. Завдяки ІКТ освітяни отримують інструменти для створення інтерактивного навчального середовища, яке відповідає сучасним вимогам. Науковці підкреслюють, що використання ІКТ дозволяє зробити уроки музики більш доступними, цікавими й індивідуалізованими. Наприклад, мультимедійні матеріали, такі як відеоуроки, аудіозаписи, інтерактивні вправи та віртуальні музичні інструменти, забезпечують можливість адаптації навчального матеріалу під потреби конкретного учня. Вони також сприяють активізації пізнавальної діяльності, оскільки залучають різні органи чуття учнів.

Методика застосування інформаційно-комунікаційних технологій на уроках музики є важливим аспектом сучасної освіти, що сприяє активізації навчального процесу та розвитку творчого потенціалу учнів. ІКТ дозволяють урізноманітнити навчальні методи, зробити їх більш інтерактивними та залучити учнів до активної музичної діяльності, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу.

Одним із основних напрямів застосування ІКТ на уроках музики є використання мультимедійних ресурсів. Це може бути перегляд відео- та

аудіофрагментів музичних творів, що дозволяє учням краще зрозуміти контекст, в якому були створені ті чи інші композиції, а також оцінити різноманітні стилі та жанри музики. Мультимедійні презентації допомагають візуалізувати складні музичні терміни та поняття, що полегшує їх розуміння та запам'ятовування.

Інтерактивні дошки та програми для створення музичних творів є потужним інструментом для розвитку музичних навичок. За допомогою таких програм учні можуть створювати власні композиції, записувати їх, редагувати та аналізувати. Це сприяє розвитку творчих здібностей, а також дає змогу працювати з різними музичними інструментами та звуковими ефектами, що розширює їх музичний досвід. Крім того, ІКТ дозволяють здійснювати інтерактивні завдання, в яких учні можуть активно брати участь, наприклад, виконувати вправи на визначення музичних інтервалів, ритмічних схем або тональностей.

Іншим важливим аспектом є використання програм для нотної грамоти та музичної теорії. За допомогою таких програм учні можуть не лише вивчати теорію музики, а й практично застосовувати її, записуючи власні твори, працюючи з нотами та аналізуючи структуру композицій. Це дозволяє інтегрувати теоретичний матеріал із практичними заняттями, що робить навчання більш цілісним і системним.

ІКТ також сприяють розвитку слухових навичок учнів. Наприклад, використання програм для аналізу музичних творів дозволяє учням слухати композиції з різними музичними інтерпретаціями, що покращує їх здатність до порівняння та оцінки різних стилів виконання. Завдяки використанню комп'ютерних технологій можна створювати вправи для розвитку музичного слуху, зокрема для навчання розпізнавання нот, акордових послідовностей та музичних інтервалів.

Важливим елементом є також інтеграція ІКТ у процес оцінювання учнів. Використання онлайн-платформ для тестування та оцінки знань дозволяє швидко отримувати зворотний зв'язок і коригувати навчальний процес відповідно до потреб учнів. Крім того, ІКТ дають можливість для створення

індивідуальних навчальних траєкторій, що дозволяє враховувати рівень знань та інтереси кожного учня.

Таким чином, методика застосування ІКТ на уроках музики має велике значення для розвитку музичних здібностей учнів, підвищення їх зацікавленості в предметі та забезпечення більш ефективного засвоєння навчального матеріалу. Застосування сучасних технологій дозволяє зробити уроки музики більш інтерактивними, цікавими та доступними для учнів різного рівня підготовки.

Однак у впровадженні ІКТ є виклики, такі як недостатнє технічне забезпечення шкіл, потреба в підготовці вчителів до використання цифрових інструментів та обмеження доступу до сучасних програмних засобів. Загалом, ІКТ змінюють підхід до навчання музики, роблячи його більш сучасним, ефективним і цікавим, але вимагають подолання низки технічних і організаційних труднощів. Таким чином, використання ІКТ на уроках музичного мистецтва дозволяє створити інноваційне освітнє середовище, що сприяє як загальному розвитку учнів, так і формуванню їхніх музичних компетентностей.

Отже, використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках музичного мистецтва є важливим напрямом розвитку сучасної освіти. ІКТ забезпечують інтерактивність, індивідуалізацію та емоційну залученість учнів, сприяють формуванню творчих здібностей, музичного слуху та естетичного сприйняття. Завдяки використанню мультимедійних матеріалів, онлайн-платформ та цифрових інструментів уроки музики стають доступнішими та цікавішими для учнів різного рівня підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Затяміна, Т. (2005). Про досвід використання педагогічних технологій на уроках музики. *Музика в школі*, 5, 28–33.
2. Машбиць, Ю. І. (ред.). (1997). *Основи нових інформаційних технологій навчання*: посіб. для вчителів. Київ: ІЗМН.
3. Пометун, О. І., (ред.). (2004). *Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання*: наук.-метод. посібник (192 с.). Київ: А. С. К.